

Vrijheid in een kader

Door: Michelle Kurzenacker

Vrijheid betekent voor mij in eigenheid mijn weg kunnen gaan en out of the box in alle openheid nieuwe mensen en manieren van leren ontmoeten. Ik geniet ervan om in vrijheid met elkaar uit te zoeken hoe leven, leren en helen met verschillende mensen werkt – namelijk voor iedereen op elk moment anders...

Veel vaktherapeuten bewegen zich momenteel tussen strenge regelgeving en innovatief bezigzijn. Therapieën worden gegeven en cliënten worden gelukkig nog steeds fysiek ontvangen. Soms met spatscherm, een tafel ertussen of via een andere manier die aan de anderhalvemetermaatregel voldoet. Dat levert bijzondere settings op in de therapieruimte en binnen de therapeutische relatie. Als supervisor vraag ik me af of de professional zijn keuzes en afwegingen binnen een therapieproces op dit moment authentiek kan maken. Waar blijft de discretionaire ruimte voor therapeuten om in alle vrijheid een op de cliënt afgestemd behandelprogramma te kunnen samenstellen? Ontstaan bepaalde behandelingen op basis van ontwikkelingen van gedragscodes en het omgaan met onze cliënten uit angst, verlangen of vrijheid en creativiteit? Wat is de werkelijke drijfveer van onze zogenaamde innovaties binnen de therapeutische setting?

Er lijkt een taboe te rusten op het open en eerlijk onderzoeken van de drijfveer die maakt dat we op dit moment innovatief (of bedoelen we adaptief?) bezigzijn. Opvallend is de vraag die wij als professionals elkaar voorafgaand aan de therapie geregeld stellen: hoe ga jij het doen vandaag? In de supervisie stel ik dan de vraag: waarom doe jij het zoals je het doet vandaag? Hanteren we de anderhalve meter omdat het bijzondere interventies oplevert, of omdat het moet? Ervaren we angst? En, als het gaat om angst, waaruit bestaat deze dan? Moeten we als therapeut deze angst niet eerst verkennen om de ander vervolgens in volle presentie en openheid te kunnen begeleiden?

Mijn supervisanten en collega-professionals willen allemaal hetzelfde: het goede doen voor de ander. Het juiste doen in therapie en zich hierin professioneel blijven ontwikkelen en zichzelf overstijgen. Ik vraag me af hoe we in deze tijden als therapeut aansluiting kunnen vinden waarin zowel ik als de ander zich vrij en toch ook gedragen kan voelen. Hier ligt vaak het gespreksonderwerp tussen mij en de supervisanten in deze tweede lockdown van de coronatijd.

Als therapeut ben je in deze tijd vaak regelgever, strenge ouder en voedende ouder tegelijk. Vooral professionals in de vrijevestigde praktijken waar therapie organiseren en therapie geven door elkaar lopen, ervaren dit. Cliënten zijn voortdurend aan het checken: Ben ik nog welkom, word ik door alle regels heen nog goed gezien en gehoord?

Het verlangen van de vaktherapeut is het speelse kind van de cliënt en zichzelf veilige ruimte te geven. Ook binnen de regelgeving die van hogerhand wordt opgelegd. Heb jij al ruimte kunnen vinden om hierover in alle vrijheid en eigenheid zelf na te denken? Heb jij je al gepositioneerd binnen de nieuwe regelgeving en jouw behoeftes, of neem je genoeg met zoekend zijn binnen de (on)mogelijkheden van ons werk op dit moment in afstemming met cliënten?

Terug naar de oorspronkelijke vraag of deze periode van regelgeving vrijheid of verstikkende kaders met zich meebrengt. Als vaktherapeut bied ik leiding, beweeg ik mee of laat ik mij leiden. In alle drie posities zit altijd de zoektocht naar creatieve speelruimte binnen veilige kaders. Op het moment dat het therapeutisch kader door veiligheidsregels wordt bepaald, zijn we meer bezig met zelfbehoud dan met het goede doen in therapie en wordt veiligheid een beknellend kader in plaats van vrijheid.

Wilt u reageren op deze column? Stuur uw reactie naar tijdschrift@vaktherapie.nl. Wij zorgen ervoor dat uw reactie bij de auteur terechtkomt.

Michelle Kurzenacker is praktijkhouder van MovedBy... en werkt als docente en (leer)supervisor vanuit haar kennis als mens, kunstenaar en therapeut. Ze is onder andere gespecialiseerd in Sensory Motor Psychotherapie, Danstherapie en Authentic Movement van waaruit ze tussenruimtes voor professionals creëert en de brug slaat tussen dromen, verlangens en werkelijkheid onder het motto "When the limits are reached, the rules want to be changed!"

